

SİMİT ve PEYNİR'le "BİLİMİNSANİ ÖYKÜLERİ"

Ernest
Thompson
Seton

(1860-1946)

Yazan ve Çizen:
Bilgin Ersözlü

Yıl 1870. Kanada'da Toronto kentinin yakınlarındayız. Birkaç yıl önce İngiltere'den gelip Kanada'ya yerleşmiş bir göçmen ailesinin çocuğu olan Ernest Thompson ile bir Kuzey Amerika yerlisi olan "Keskingöz" lakaplı arkadaşı Joe, kenti çevreleyen ormanda birlikte doğa gözlemi yapmaya çıkmış.

Dur Ernest.
Bak, tam önümüzde.
Görüyor musun?

Ne?
Önümüzde olan ne Joe?
Ben yalnızca kar ve ağaçlar
görüyorum!

Ay çok merak ettim.
Keskingöz Joe ne gördü
acaba?

Ben de.
Dur bakalım, anlarınız şimdi.

Kardaki ayak izlerinden bahsediyorum.
Henüz taptaze. Şu yöne gitmiş. Çok yakınımızda
bir tavşan var Ernest. Sessizce defterini
kalemni hazırla sen.

Tamam.

Tavşan mı?
Nerede? Hani?

Şşş! Tavşanı ürkütmemek için
sessiz olmamız gerekiyor
Simitçiğim.

Nasıl da buldun tavşanı Joe.
İz sürme konusunda bildiklerini
bana da öğreteceksin, değil mi?

Tabii ki Ernest.
Sen de bana böyle güzel resim
yapmayı öğretirsin belki.

Bak Peynirciğim. Ben de bir
tavşan resmi yapıverdim
hemen. Olmuş mu?

Ha ha ha!
Olmuş, olmuş.
Elene sağlık.

Ernest Thompson, takip eden yıllar boyunca doğayla iç içe bir yaşam sürer. İz sürme üzerine deneyimlerini giderek artırır. Doğa ve yaban hayatıyla ilgili kitaplar okuyarak bilgilerini çoğaltır, bu konularda kendini geliştirir.

Hımm... Bu neymiş bakalım?
Kızıl tilki ayak izi... Hah, ben de geçen ay
ormanda gezerken bir kızıl tilkiye ait olduğunu
düşündüğüm ayak izleri görüp çizimini
yapmıştım. Dur bakayım öyle
miymiş?

Bir hayvanın
ayak izine bakarak neler de
anlaşılabiliyormuş böyle
Peynirciğim!

Hah, evet. Aynısı.
Hatta hatırlıyorum da, karda
oldukça derin iz bıraktığı için ya gebe ya da
besili bir tilki olduğunu
düşünmüştüm...

Evet ama herkes fark edemez
böyle ayrıntıları Simitçiğim. Eğitilmiş
bir göz gerekli bunun için.

O dönemde Kuzey Amerika'nın batı bölümü yeni yeni yerleşime açılmaktadır. Bölgede yaşayan yabani bizon sürüleri bilinçsiz avlanma sonucu insanlar tarafından yok edilmiş, bizonların soyu neredeyse tükenmiştir. Bu durum doğal dengeyi alt üst etmiştir. Temel besin kaynakları olan bizonlar ortadan yok olunca aç kalan kurtlar, çareyi bölgeye yerleşen çiftçilerin sığır sürülerine saldırmakta bulmuştur.

İzcilik konusundaki yetenekleriyle namı ülke sınırlarını aşan Ernest Thompson, bir gün çok uzaklardan bir mektup alır...

Çiftçiler
çaresiz kalmış anlaşılan.
Gidelim bakalım.

Raguz bir-kurtla dertte. Ona
Lobo adını verdik. Sık sık sığır
sürülerimize saldırıyor.
Üstelik o kadar akıllı bir kurt
ki kurduğumuz hiçbir tuzaga
yakalanmıyor. Omunla ancak
söz baş edebilirsiniz Bay
Thompson. Ne olur bize yardım
edin!

Siz hem bizonları yok edip kurtların aç
kalmasına sebep olun hem de sürülerinize
saldırınca onlardan şikâyet edin!
İyi vallahi! Ah şu
insanlar, ah!

Ne desen haklısın
Simitçiğim.

Ernest Thompson, kurdu bulup yakalamak üzere bölgeye gider.

Gerçekten çok zeki
bir kurt bu Lobo dedikleri.
Kurduğum tuzaklara düşmüyor.
Aylardır izini sürüyorum ama
kendisini bir kere bile
görebilmiş değilim.

Kaç Lobo, kaç!

Lobo'nun peşinde geçirdiği aylar boyunca Ernest Thompson, kurt
sürülerini gözlemleme şansı bulur. İnsanların büyük çoğunluğu
tarafından vahşi birer canavar olarak tanınan ve görüldükleri her
yerde hunharca yok edilen bu canlıların doğal dengenin
korunabilmesi için ne kadar önemli olduğunu ve doğadaki tüm
canlılar gibi onların da özgürce yaşamayı hak ettiğini anlar.

Hah! Bravo Ernest
Abi'yel

Keşke Ernest Abi gibi bütün
dünya görse bu gerçeği.

Ve Ernest Thompson, yaban hayatının koruma altına alınması
gerekliği üzerine görüşlerini başka insanlara aktarabilmek için
öyküler yazmaya başlar. Kendi yaptığı resimlerle süslediği
öykülerinde yaban hayatını, hayvanların bakış açısından anlatır.
Karga Gümüşbenek, Yaban Tavşanı Kırpikkulak ve Kurtların Kralı
Lobo gibi öykülerle insanların dikkatini çekmeyi başarır.

Ha ha ha! Kırpikkulak! Ne komik
bir ad vermiş tavşana!

Ha ha ha!

Yalnızca yetişkinleri değil, çocukları da yaban hayatı konusunda bilgilendirir.
Çocukların içlerinde doğa sevgisi taşıyan, her canlının yaşam hakkına saygılı
bireyler olarak yetişebilmeleri için izcilik okulları kurar.

Aa! Ne güzel bir kamp yer! Biz de
izci olalım mı Peynirciğim?

Olur Simitçiğim.
Bahar gelsin, bir izci kampına
yazılırız birlikte.

Ernest Thompson bir yazar, ressam ve doğabilimci
olarak ömrünün sonuna kadar yaban hayatının
korunması üzerine çalıştı. O ve çağdaşı doğasever
insanların çabaları zaman
içinde meyvelerini verdi.
Bu konuda bilinçlenen insan
sayısı arttıkça devletler ve
hükümetler yaban hayatı
koruyucu yasaları hayata
geçirdi. Örneğin alınan
önlemler sayesinde bugün,
bir zamanlar nesli tükenme
tehlikesiyle karşı karşıya kalan
bizonlarla birlikte kurtlar da
Kuzey Amerika'nın koruma
altına alınan bölgelerinde
yeniden sürüler halinde gezabiliyor.

O zaman
Ernest Abi gibilerinin
"izinden" gidersek...

Bizler de yaban hayatının
korunmasına katkıda bulunabiliriz!
Yaşasın!

